

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE – LJUBLJANA

DEDKOV VRT

Pogovor z avtorjem

v: Kaj bi počel, če ne bi ustvarjal otroških knjig?

Lane Smith: Ne znam početi ničesar drugega.

v: Znaš igrat čembalo?

LS: Ne.

v: Znaš popraviti avto?

LS: Ne.

v: Ali znaš beloglavo opico naučiti vragolij?

LS: Ne. Edino, kar znam delati, so otroške knjige.

v: Kje pa dobiš zamisli zanje?

LS: Kaj pa vem ... Takole bom rekel: tisto, kar gre noter, se nekako odseva v tistem, kar pride ven. Ali, drugače povedano: vseč so mi umetniki, kot so Paul Klee, Jean Dubuffet, Alexander Calder. Vseč so mi filmi Busterja Keatona. Vseč mi je glasba Jimmieja Driftwooda in Fatsa Wallerja. Vseč so mi pisatelji, kot je Ruth Krauss. Moji možgani so torej napolnjeni s tem, zato ni tako čudno, da iz njih pridejo opice, ki berejo knjige, pa grmi, obrezani v obliki zajčka ...

v: Katere tehnike uporabljaš pri svojem delu?

LS: Delam tako, kot se mi zdi za posamezno knjigo ustrezno. Uporabljal sem že olje, pa svinčnike, pero in tuš, računalniško risbo, kolaž, akvarelno tehniko in še kaj.

v: A sprejmeš darilo, če ti kdo pošlje eno slastno črno čokolado?

LS: Seveda!

v: Kdo pa je Molly Leach?

LS: Najboljša delujoča knjižna oblikovalka! Oblikovala je skoraj vse moje knjige.

v: Kako sodelujeta?

LS: Po navadi pridem na dan z neko zamisljo in jo na hitro skiciram v nekakšen osnutek knjige. Potem povem Molly, kakšno obliko pisave bi si želel. Ona me gladko zavrne in predlaga nekaj čisto drugega. Vrne mi moj osnutek, jaz pa potem prilagodim svoje ilustracije »njeni novi in zboljšani« pisavi, ki jo je izbrala. Potem narišem

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE - LJUBLJANA

končno verzijo slik. In končno se skupaj pomeniva, kakšna naj bi bila naslovnica. Vse, kar počnem, ona naredi 100-krat bolje od mene, ampak, ker ljudje navadno ne vedo, kaj dela knjižni oblikovalec, ponavadi vse zasluge pripišejo meni. To ni pošteno.

v: Nekatere tvoje knjige so precej čudne. Ali so primerne za mojega otroka?

LS: Ne poznam tvojega otroka. Ampak zdi se mi, da ni nujno, da je vsaka knjiga prav za vsakega otroka. Delam take knjige, ki so mi bile všeč, ko sem bil sam mulec. Ne maram običajnih, povprečnih knjig. Rad imam hecne, nenavadne knjige, ki otroka vznemirijo in navdušijo. Dovolj drugih ljudi dela ljubke knjige o vzgoji in čustvih in pravljicnih bitjih. Sam takšnih ne delam.

v: Ali greš kdaj na obisk v kakšno šolo?

LS: Ne. Čisto živčen postanem, le moram govoriti v javnosti. Zelo pa sočustvujem s tistim učencem v zadnji klopi, ki je preveč sramežljiv, da bi kaj glasno povedal. Tak učenec sem bil tudi jaz. Ampak saj se izražamo na različne načine ... lahko z risbo, z ustvarjalnim pisanjem, z živalmi, zviti iz balončkov.

v: Ali si dosegljiv na facebooku?

LS: Ne. Nisem na facebooku, čeprav je nekdo nezakonito tja prestavil kup mojih slik in avtorskih fotografij in moj življenjepiš ter iz njih sestavil »moj« facebookov profil. Zakaj? Saj ni slabo, ampak ni moje. Če me boš skušal najti tam, me ne boš dobil. Lahko pa me dobiš tu.

v: Ali twitaš?

LS: Samo po redkvicah. Ne, tudi na twiterju me ni. Pisanje mi ne gre prav dobro spod rok. Predolgo traja. Če mi pride na misel kaj res smešnega, to uporabim v svoji knjigi. Če pa ni smešno, ne bi želel nikomur krasti časa s tem, da bi to objavil na twiterju.

v: Kako si se počutil, ko si ilustriral knjige Dr. Seussa in Roalda Dahla?

LS: Čudovito. Nobeden od njiju ni rekel nič čez mojo umetnost. Oba sta bila že mrtva, ko sem ilustriral njune knjige. Prav rad bi ju bil srečal. Sem pa obiskal njuna domova in veliko ur pregledoval njuno zapuščino.

v: Kdo je najbolj smešen avtor, kar si jih kdaj srečal?

LS: Bob Shea. Napisal je knjigo Dinozaver proti uri za v posteljo in Veliki načrti. O vsaki stvari zna povedati kaj smešnega. Če ga boš kdaj srečal, mu pokaži svoje nogavice in reči: »Povej nekaj zabavnega o teh nogavicah, hecko,« in najbrž bo.

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE - LJUBLJANA

v: Kdo pa je najbolj brihten pisatelj, kar si jih kdaj srečal?

LS: George Saunders. Napisal je knjigo z naslovom The Very Persistent Gappers of Frip, ki sem jo ilustriral. On pač ni s tega planeta.

v: Boš še sodeloval z Jonom Scieszko?

LS: Seveda bom. Skupaj sva naredila že vrsto knjig in še jih bova.

v: Bi mi lahko svetoval kaj pametnega glede mojega še neobjavljenega rokopisa?

LS: Ne. Ker nisem dober urednik.

v: Kje si se rodil?

LS: V Tulsi v Oklahomi. Ko sem imel tri leta, smo se z družino preselili v Corono, v Kalifornijo. Z družino smo se vsako poletje odpravili k sorodnikom v Oklahomo po znani Route 66 ...

v: Ali imata z Molly kakšne ljubljence?

LS: Ja. Dva mačka: Nudla in Presto.

v: Kaj si počel, preden si postal ilustrator otroških slikanic?

LS: Dolgo sem živel kot samostojni ilustrator. Moje ilustracije so se pojavljale v revijah kot so Times, Sesame Street, Rolling Stone, Ms., Mewsweek, Sports Illustrated, The New York Times ...

v: Katere so tvoje najljubše knjige?

LS: Sem pikolovski. Zato imam rad oz. ne maram posameznih delov svojih knjig, zato težko odgovorim na to vprašanje. Ampak, če že na vsak način hočeš vedeti, je med njimi tudi Dedkov vrt.

v: Kaj bi odgovoril nekomu, ki bi rad začel ustvarjati otroške knjige?

LS: Slišati bo malo stereotipno, ampak vendar: ne odnehaj! Tudi moje knjige so založniki vztrajno zavračali, tako da sva z Molly večkrat hotela odnehati. Ampak, kot sem rekel, ničesar drugega ne znam početi. S čembalom si pač ne bi vedel kaj dosti pomagati.